

Til Stortinget

Høringsuttalelse: Prop. 51 L (2024–2025) Endringer i opplæringslova og privatskolelova (utvidelse av adgangen til fysisk inngripen)

Takk for høringen. Lektorlaget støtter departementets forslag til lovendring, som er i tråd med våre tidligere høringsuttalelser knyttet til fysisk inngripen.¹

Fysisk inngripen skal benyttes så lite som mulig. Allikevel vil det være situasjoner hvor læreren plikter å beskytte arbeidsro, trivsel og trygghet for alle elever. Lovforslaget støttes.

Det foreliggende lovforslaget i opplæringslova § 13-4, at både «fysisk og psykisk» krenking skal omfattes av bestemmelsen, tar på alvor opplæringslovens eksisterende bestemmelser om skolemiljø i kapittel 12: At alle elever har krav på et trygt og godt skolemiljø, og at læreren har en plikt til å gripe inn når elever krenker hverandre.

For psykiske krenkelser er det et viktig poeng at lærerens mulighet til å kunne stoppe psykiske krenkelser ikke bare skal gjelde i selve undervisningssituasjonen, men også på andre steder som i friminutt, spisetid, leksehjelp og i skolefritidsordningen og i slike situasjoner som skolemiljøbestemmelsene i kapittel 12 omfatter. Dette gjelder særlig ved upassende og ulovlig filming av krenkelser, og vi ber om at dette presiseres i forarbeidene.

Skolens oppdrag og samfunnsansvar er utdanning og dannelse. At lærer kan gripe inn for å hindre at en uønsket situasjon i undervisningen eskalerer innebærer å ta lærers klasseleder-funksjon på alvor. og at lærer kan gripe inn når noen «*d. vesentleg forstyrrar opplæringa til andre elevar*» støttes.

Skoleeiers plikt til å sørge for løpende og systematisk arbeid for å unngå at det oppstår situasjoner med fysiske inngrep mot elever må følges opp med tilstrekkelige ressurser, noe som dessverre ikke ligger i nåværende forslag. Forebyggende arbeid krever forsvarlige gruppestørrelser og lærere med faglig kompetanse. Forebyggende arbeid krever også at lærere informeres om elever som av ulike grunner er særlig utsatt, slik at tilstrekkelige ressurser og relevant tilrettelegging kan iverksettes for disse.

Fortsatt uklart om meldeplikts omfang

Lovforslaget innebærer en utvidelse av hvilke situasjoner som skal forebygges, meldes fra om og dokumenteres etter bestemmelsene i opplæringslovas kapittel om ordenstiltak og skadeforebygging. Lovteknisk hadde det vært nyttig med en presiserende endring i §13-5, ved at

¹ Viser til høringsuttalelse av 29.9.23 til Kunnskapsdepartementet <https://media.wpd.digital/norsklektorlag/uploads/2023/10/2023.09.29-horingssvar-NL-skadeavverging-og-fysisk-inngripen.pdf> og av 15.4.24 til Stortinget <https://media.wpd.digital/norsklektorlag/uploads/2024/04/2024.04.15-skriftlig-horingsinnspill-endoringer-i-opplaeringsloven.pdf> og av 10.10.2024 til Kunnskapsdepartementet <https://media.wpd.digital/norsklektorlag/uploads/2024/10/2024.10.10.-Lektorlaget-horing-fysisk-inngripen-pdf.pdf>

melde- og dokumentasjonsplikten uttrykkelig gjelder for § 13-4(1) og ikke handlinger som regulert i § 13-4(3), og ikke slik at § 13-5 nå bare viser til § 13-4 i sin helhet.

Med vennlig hilsen
Helle Christin Nyhus
Leder
Norsk Lektorlag